

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۲۳	تعداد دانشجو	بهداشت عمومی	گروه آموزشی
۲	تعداد واحد	بهداشت مادران و کودکان	عنوان درس
۱۴۰۲/۳/۲۷ - ۱۴۰۱/ ۱۱/۱۶	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی	مقطع تحصیلی
دوشنبه ۱۰-۱۲	روز و ساعت جلسات	دوم ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
-	دروس پیش نیاز	خانم مریم فیروزآبادی	مدرس/مدرسین درس
ساختمان شجاع پور	محل برگزاری	خانم مریم فیروزآبادی	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/امجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

با توجه به آسیب پذیری مادران و کودکان و اهمیت ارائه خدمات به این دو گروه، در این درس دانشجویان با کلیات و چگونگی مراقبتهای کمی و کیفی مادران و کودکان آشنا می شوند. روند رشد و تکامل کودکان، عوامل موثر بر آن را فراخواهند گرفت.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.

آشنایی دانشجو با کلیات و چگونگی مراقبتهای کمی و کیفی مادران در دوران پیش از بارداری و بارداری و پس از زایمان
آشنایی با رشد و تکامل کودک و عوامل موثر بر آن و توان تشخیص چگونگی و روند رشد و تکامل
آشنایی با عوامل موثر و خطرزا در سلامت مادر و کودک و راههای پیشگیری از آن

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☐	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☒	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☒	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر
			سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور به موقع در کلاس
- مهیا کردن محیطی آرام برای استفاده از کلاس
- مشارکت فعال در بحثها در کلاس
- آمادگی در کلاسها برای پاسخگویی به سوالات مربوط به مباحث تدریس شده

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☐	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☒	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	حضور در کلاس و مشارکت فعال در کلاس	۱
۲	میان ترم	۶
۳	پایان ترم	۱۳

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- استفاده از تلفن همراه در کلاس ممنوع می باشد.
- غیبت غیر مجاز، اطلاع رسانی به آموزش دانشکده و کسر نمره پایان ترم را به دنبال خواهد داشت.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	بهداشت مادر و کودک (MCH)	تعریف و تاریخچه مراقبت از مادران و کودکان آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بهداشت مادر و کودک (MCH) را تعریف کرده و دامنه فعالیتهای آن را نام ببرد. ❖ اهداف بهداشت مادر و کودک را بیان نماید. ❖ اهمیت بهداشت مادر و کودک را بیان نماید. 	خانم مریم فیروزآبادی
۲	مشاوره و تشکیل پرونده پیش از بارداری	نحوه ی تشکیل پرونده پیش از بارداری آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اهمیت مشاوره قبل از بارداری را بیان نماید. ❖ نحوه ی تشکیل پرونده پیش از بارداری را شرح دهد. 	خانم مریم فیروزآبادی
۳	مراقبت های دوران بارداری	مراقبت های دوران بارداری آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اهداف مراقبتهای دوران بارداری را بیان نماید. ❖ روشهای تشخیص بارداری را نام ببرد. ❖ نحوه ی تشکیل پرونده بارداری را شرح دهد. ❖ زمان تقریبی زایمان را به نحو صحیح تعیین نماید. ❖ سن بارداری را بدرستی محاسبه نماید. 	خانم مریم فیروزآبادی
۴	مراقبت های دوران بارداری	مراقبت های دوران بارداری آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ نحوه ی غربالگری دیابت در بارداری را توضیح دهد. ❖ نحوه ی غربالگری ناهنجاری جنین در بارداری را شرح دهد. 	خانم مریم فیروزآبادی

	❖ علائم خطر در دوران بارداری را نام ببرد.			
۵	رشد و تکامل جنین	مراحل رشد و نمو جنین آشنا شود.	❖ با فرایند لقاح و لانه‌گزینی آشنا شود. ❖ روند رشد و نمو جنین را بیان نماید. ❖ عملکرد جفت و مایع آمنیون را توضیح دهد.	خانم مریم فیروزآبادی
۶	تغییرات بدن در دوران بارداری	تغییرات بدن در دوران بارداری آشنا شود.	❖ تغییرات فیزیولوژیک دستگاههای بدن در دوران بارداری را توضیح دهد. ❖ میزان و نحوه ی وزن گیری مادر در دوران بارداری را شرح دهد.	خانم مریم فیروزآبادی
۷	مشکلات شایع دوران بارداری و بهداشت دوران بارداری	مشکلات شایع دوران بارداری آشنا شود.	❖ علل و علائم مشکلات شایع دوران بارداری را شرح دهد. ❖ درمان مشکلات شایع دوران بارداری را شرح دهد. ❖ توصیه های بهداشتی در خصوص ورزش، شغل، مسافرت، پوشاک، اجابت مزاج، اعمال جنسی و مراقبت دهان و دندان مادر باردار را بیان نماید.	خانم مریم فیروزآبادی
۸	تغذیه دوران بارداری و شیردهی	تغذیه دوران بارداری و شیردهی آشنا شود.	❖ نیازهای تغذیه ای دوران بارداری و شیردهی را بیان نماید. ❖ ارزیابی وضعیت تغذیه مادر باردار و اهمیت آن را شرح دهد. ❖ آموزش اصول تغذیه مناسب به مادران باردار و شیرده را شرح دهد. ❖ نحوه مصرف صحیح مکملهای ویتامین و املاح را در مادران باردار و شیرده شرح دهد.	خانم مریم فیروزآبادی
۹	میان ترم	-	-	خانم مریم فیروزآبادی
۱۰	بارداریهای پرخطر و آسیب پذیر	بارداریهای پرخطر آشنا شود.	❖ علل خونریزی در دوران بارداری را توضیح دهد. ❖ سقط، دکولمان، جفت سر راهی را تعریف کند و عوامل مستعد کننده بروز آن ها را نام ببرد.	خانم مریم فیروزآبادی
۱۱	مراقبتهای حین زایمان	مراقبتهای حین زایمان آشنا شود.	❖ مشخصات لیبر حقیقی را نام ببرد.	خانم مریم فیروزآبادی

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ سیر بالینی زایمان طبیعی را تشریح کند. ❖ مراقبت های حین زایمان را توضیح دهد. 			
خانم مریم فیروزآبادی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مراقبت های پس از زایمان را توضیح دهد. ❖ علائم هشدار در دوران پس از زایمان را نام ببرد. ❖ علل، عوامل موثر و راههای پیشگیری از مرگ و میر مادران را شرح دهد. 	مراقبتهای پس از زایمان آشنا شود.	مراقبت پس از زایمان، مرگ و میر مادران	۱۲
خانم مریم فیروزآبادی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ مراقبت های اولیه از نوزاد را توضیح دهد. ❖ ویژگی های شیر مادر و فواید آن برای کودک را شرح دهد. ❖ مشکلات شایع شیردهی و راهکارهای درمانی آن را توضیح دهد. 	مراقبت از نوزاد و مزایا و مشکلات شیردهی آشنا شود.	مراقبت از نوزاد، شیر مادر، شیر مصنوعی و مشکلات شیردهی	۱۳
خانم مریم فیروزآبادی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اصول تغذیه کمکی برای نوزاد را شرح دهد. ❖ معایب زود و دیر شروع کردن تغذیه کمکی را نام ببرد. ❖ اصول تغذیه در سال دوم تولد را توضیح دهد. 	تغذیه تکمیلی کودک آشنا شود.	تغذیه تکمیلی کودک	۱۴
خانم مریم فیروزآبادی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ رشد و تکامل را تعریف نماید. ❖ عوامل موثر بر رشد و نمو کودک را نام ببرد. ❖ منحنی رشد کودک را تفسیر نماید. ❖ انواع سوء تغذیه را توضیح دهد. 	مراحل رشد و تکامل کودک آشنا شود.	رشد و تکامل کودک، سوء تغذیه کودک	۱۵
خانم مریم فیروزآبادی	<ul style="list-style-type: none"> ❖ برنامه واکسیناسیون روتین از نوزادی تا سن ورود به مدرسه را توضیح دهد. 	واکسیناسیون کودکان آشنا شود.	واکسیناسیون کودکان	۱۶

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

۱. کتاب جامع بهداشت عمومی ، گروه نویسندگان اساتید، جلد سوم، آخرین چاپ
۲. برنامه کشوری مادری ایمن، مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران ویژه پزشک - ماما. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران، ۱۴۰۱
۳. بارداری و زایمان ویلیامز، کانینگهام، بهرام قاضی جهانی ، تهران ، انتشارات گلبن ، ویراست بیست و پنجم ۲۰۲۲.